

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

MISSIV

2017-01-31

Dnr HS 2016/943

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

**Remiss av betänkandet Entreprenörskap i det tjugoförsta
århundradet (SOU 2016:72)**

(N2016/06470/FF)

Högskolan i Skövde har tagit del av innehållet i betänkandet Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72). I bifogat dokument följer de synpunkter som Högskolan i Skövde vill lämna till regeringen som svar på betänkandets förslag.

Yttrandet har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av Stefan Tengblad, prefekt
Noél Holmgren, prefekt
Dennis Larsson, prefekt
Jim Andersén, biträdande professor

Beslut om att avge detta yttrande fattas 31 januari 2017 efter föredragning av prefekt Stefan Tengblad.

Lars Niklasson

Stefan Tengblad

En bilaga: Remissyttrande av betänkandet Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72)

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

YTTRANDE

2017-01-31

dnr HS 2016/943

Remiss av betänkande Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet U2016:72

(N2016/06470/FF)

Högskolan anser att utredningen berör mycket viktiga områden angående Sveriges framtida roll som kunskaps- och innovationsnation. Yttrandet är kopplat till de områden som berör Högskolans verksamhet, nämligen kapitel 4, 5 och 6.

Generella kommentarer

Utredningen är ambitiös och omfattande och inte enkel att ge ett samlat remissvar på. De kunskapsfält som skall greppas är så stora att de är utmanande att hantera inom ramen för en enskild utredning.

Högskolan anser att ett grundläggande problem med utredningen är att det saknas anknytning till den kunskapsutveckling som har skett inom området öppen innovation, vilken är mycket relevant i en alltmer digitaliserad värld där kunskap utvecklas och sprids med ett sådant tempo att arbete med patentering och ett mer slutet innovationsarbete ser ut att bli en mindre framgångsrik väg än tidigare inom många olika områden.

Högskolan anser att öppna innovationsprocesser har framtiden för sig och att moderna innovationssystem bör ha stödjande strukturer som främjar öppna innovationsprocesser. Öppen innovation är exempelvis av avgörande betydelse för att åstadkomma en effektiv digitalisering och det är många gånger så att enskilda kommersiella försvårar innovation och utveckling av en mer rationell IT-drift till följd av olika former av "inlåsning".

Högskolan vill också framhålla att många FoU-aktörer är småskaliga och att en öppen innovationsmodell skapar större utrymme för sådana aktörer (till exempel mindre och medelstora företag) att medverka i innovationsprocesserna.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Kommentarer till kapitel fyra

Högskolan ställer sig bakom beskrivningen av samhällsutmaningarnas betydelse för det svenska samhället och att denna bör utgöra en viktig del av det svenska samhällets kunskaps- och innovationspolitik. Vi delar utredningens synpunkt att internationell samverkan är viktig för att möta samhällsutmaningarna, och att de globala hållbarhetsmålen inom FNs Agenda 2030 skall vara grunden för de nationella prioriteringarna. Samhällsutmaningarna förutsätter ett holistiskt angreppssätt och att många olika kompetenser sammanfogas i innovationsskapande arbete präglad av öppenhet och inkludering.

Högskolan gör emellertid bedömningen att de förslag som presenteras i avsnitt 4.2-4.5 inte är tillräckligt underbyggda för att vägleda regeringsbeslut, mm, utan mer bör användas som underlag för kommande utredningar och fortsatt policyarbete som kan involvera ett relativt stort antal experter inom olika områden.

Högskolan anser att regeringen inte enbart bör förlita sig på en nationell självvärdering när det gäller kvalitet i sjukvården. Det finns behov av oberoende utredare som är till stor del är verksamma i andra länder än Sverige. Det finns problem som diskuteras i sektorn som man dock bör söka evidens för: Svensk sjukvård kan inte ge de mest moderna och kvalificerade behandlingarna i samma utsträckning som sjukvård i många andra länderna och att det påverkar möjligheterna till klinisk forskning. Utredaren spekulerar i att det är fördelning av ekonomiska medel till sjukvården som har gett denna effekt. Förslaget i utredningen om prestationsbaserad fördelning av medel kan förändra detta. Utredningen pekar på att fler utbildningsplatser behövs inom vården för att råda bot på den personalbrist som finns. Personalbristen kan inte bara åtgärdas av fler utbildningsplatser utan det behövs även insatser för att motverka att många lämnar vårddyrken i förtid.

Förslaget med en ”Fast track master” är intressant och vi tycker att högskolorna har en viktig roll i att arbetslivsintegrera nyinvandrade svenskar. Vi anser dock att dessa individer bör integreras i de vanliga utbildningarna men att de istället kan lägga upp individuella studieprogram. Staten skulle därmed kunna finansiera den individanpassade studiegången med ett särskilt ersättningsbelopp. Modellen skulle kunna likna den som finns för studenter som utövar elitidrott.

Vi stöder tankarna om olika former av skatteväxling för att stimulera fler cirkulära affärsmodeller. Ökade resurser för forskning på området är viktigt, särskilt för att öka förståelsen för framgångsfaktorer så att olika former av bakslag kan minimeras.

Tankarna om att stötta industriell symbios är goda, men vi ser en risk att man begränsar perspektivet för samhällspåverkan. Det begränsade perspektivet är och har varit den stora bristen som gjort olika typer av verksamhet ohållbar. En effektanalys är långt ifrån trivial och kräver mångvetenskaplig analys. Man bör göra en systemanalys som inkluderar samhället och biosfären eftersom dessa växelverkar.

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Vi stödjer förslaget att hållbarhetsfrågorna skall komma in tidigt i högskoleutbildningarna. I år görs den första kartläggningen av hållbar utveckling i högskoleutbildningarna. Utveckling av hållbarhetsfrågorna i de Svenska utbildningarna bör sedan följas upp minst en gång per nationell utvärderingscykel.

Kommentarer till kapitel fem

Högskolan stödjer de flesta förslagen i kapitel fem, dock med vissa viktiga undantag. Ett sådant är att Högskolan inte delar utredarens uppfattning att det är en svaghet att en större del av basanslagen inte är konkurrensutsatta. Basanslag av en betydande omfattning behövs för lärosätenas långsiktiga upprätthållande av vetenskaplig infrastruktur, forskarutbildning och samverkan inom och utom akademien. Högskolan är inte övertygad att ett system som premierar output-mått såsom antal publikationer och publiceringar har en kvalitetsdrivande effekt, utan det finns en risk att forskningen vid svenska lärosäten i ökad grad kan komma att styras av kortsiktiga produktionskvoter särskilt ifall en större andel av basanslaget blir omfördelat enligt dagens indikatorsystem. Högskolan anser att det finns en tillräcklig styreffekt genom att Högskolorna i övrigt är hårt konkurrensutsatta i kamp om studenter och forskningsanslag och därför är mycket angelägna att basanslaget används på ett ändamålsenligt sätt.

Förslaget att ge Högskolorna ersättning utifrån tydliga samverkansfaktorer är enligt Högskolan intressant men behöver bli mer precist och inte med självklarhet kopplas till ett ”rörligt” basanslag. Högskolor och universitet har ett särskilt uppdrag för kunskapsspridning och samverkan. Att tillgängliggöra forskning, och innovationer som följer därutav är ett centralt uppdrag för högre lärosäten som skiljer sig från ett flertal andra aktörer i innovationsstödsystemen. Vi saknar därför en tydligare koppling till öppna innovationer i avsnitten som rör de högre lärosätenas roll för innovationsfrämjande och entreprenörskap (avsnitt 5.4–5.8).

Högskolan anser att förslaget att överväga en konsolidering av antalet forskningsfinansiärer inte bör göras förrän det gjorts en utvärdering av kvaliteten på olika forskningsråds verksamhet och behovet av sektorsspecifik forskningsrådsfinansiering och i vilken utsträckning som vetenskaplig forskning ligger till grund för policyutformning inom områden.

Högskolan ser en förändring av gällande lärarundantag som beskrivs i 5.8.2 som en nödvändighet för att öka antalet innovationer som når ut i samhället. Förslaget i avsnittet är dock otydligt och ger inte en förklaring till hur enskilda lärosäten skall kunna genomföra policyförändringar utan att ett förslag till förändring i SFS1949:345 visas. En ändring av lärarundantaget som ger både arbetstagare och lärosäte rättighet till innovationer möjliggör utveckling av och stärkta resurser till interna processer, såsom forskning och innovationskontor samt juridisk handledning. Detta skulle bidra till att öka lärosätens attraktivitet som samverkanspartner genom att öka antalet innovationer vilka implementeras i samhället och bidrar till en hållbar

samhällsutveckling. För att få effekt på den föreslagna förändringen är det nödvändigt att stärka sekretesskyddet kring hantering av innovationer inom universitet och högskolor och Högskolan stödjer förslagen om detta i avsnitt 5.8.3.

Kommentarer till kapitel sex

Högskolan i Skövde delar utredningens uppfattning om att den offentlig-finansierade innovationsstödjande verksamheten är svåröverblickbar och involverar många aktörer med delvis överlappande uppdrag. Vi stödjer därför de förslag till ökad effektivisering och samordning som presenteras i avsnitt 6. Högskolan samtycker till utredningens förslag om att företagsstöd koncentreras till ett färre antal aktörer och stödformer under Näringsdepartementets ledning och översyn. Det är alltid en stor risk att direkt stöd till företag antingen går till aktörer som klarar sig utan stöd eller går till aktörer med för svaga affärsidéer och livskraft. Vi anser dock att universitetens och högskolornas roll som en del av innovationssystemen kan lyftas fram ytterligare. Exempel på innovationsstöd där de högre lärosätena kan spela en central roll är utvecklingen av gemensamma miljöer med testbäddar och demonstratorer. Detta då dessa kan fungera som effektiva redskap för att kommersialisera forskningsresultat samt främja en ökad samverkan mellan akademi och näringsliv.

Det är viktigt att det finns innovationsstödjande aktörer i alla regioner i Sverige och statligt finansierade lärosäten kan och bör medverka i olika slags innovationsprocesser genom en välutvecklad förmåga till samverkan och kunskapsspridning. Offentligt finansierad innovationsstödjande verksamhet bör bidra till att upprätthålla innovationssystem där varje aktörs roll i systemet bör vara tydlig. Högskolan i Skövde ställer sig dock tveksam till förslag som bidrar till ökad central styrning av samverkan utan ser behovet av ett stort lokalt handlingsutrymme för att samverkan skall kunna bedrivas effektivt.

Högskolan stödjer utredarnas förslag att företagsfrämjande verksamheter skall bedrivas på den regionala nivån och innefatta rådgivning, hjälp i samband med områden såsom kommersialisering av ny teknik, jobbskapande investeringar och export. Insatserna bör vara sådana att de kompletterar och inte konkurrerar med privata aktörer på området. Offentliga aktörer och stödformer har en viktig roll att spela genom att motverka marknadsmisslyckanden såsom att övriga aktörer kan vara ovilliga att genomföra satsningar som gagnar helheten.